

Aprob,

Avocatul Poporului,



Victor Ciorbea



RAPORT

privind vizita desfășurată la Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei inopinate la Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș este structurat pe trei capitole, după cum urmează :

1. Cadrul general și organizarea vizitei
2. Constatările rezultate din vizita efectuată
3. Recomandări

1. Cadrul general și organizarea vizitei

Potrivit art. 14 și art. 29⁷ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în data de 27 octombrie 2015, a fost efectuată o vizită inopinată la Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș, județul Alba.

Din echipa de vizită au făcut parte: doamna **Botez Diana Elena**, consilier în cadrul Centrului zonal Alba al Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție; domnul **Halber George** medic, desemnat de Colegiul Medicilor din România; doamna **Blăniș Diana Ramona**, asistent social, desemnat de Colegiul Național al Asistenților Sociali; domnul **Bumbu Alexandru Horațiu**, reprezentant al Organizației Neguvernamentale „Uniunea Democratică a Romilor Alba”.

Obiectul vizitei l-a constituit verificarea condițiilor de cazare și tratamentul aplicat beneficiarilor din unitatea respectivă.

2. Constatările rezultate din vizita efectuată

Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș, județul Alba este o instituție de asistență socială cu personalitate juridică înființată potrivit Hotărârii Consiliului Local nr.33/2005, organizată și finanțată potrivit dispozițiilor Legii nr. 17/2000 pentru asistența socială a persoanelor vârstnice, aflată în subordinea Consiliului Local al Municipiului Sebeș. Căminul are o capacitate de 40 de locuri, din care erau ocupate la data vizitei 36.

Căminul este un centru deschis, un serviciu social licențiat în baza Deciziei nr. 218/ 18.08.2015 eliberată de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice conform Ordinului MMFPSPV nr. 2126/2014.

Din partea Căminului de persoane vârstnice Sebeș a participat la discuții și la vizitarea acestuia d-na Toca Maria- directorul Căminului. În cadrul discuțiilor d-na director a făcut o scurtă prezentare a Căminului de persoane vârstnice Sebeș

Obiectul de activitate al Căminului îl reprezintă acordarea serviciilor de asistență în regim rezidențial persoanelor vârstnice, prin servicii și prestații sociale constând în oferirea de găzduire și hrană, îngrijire personală și medicală, recuperare și readaptare, activități de petrecere a timpului liber, asistență socială și consiliere psihologică.

Obiectivele Căminului sunt asigurarea autonomiei la nivelul maxim posibil, condiții de îngrijire care să respecte identitatea, integritatea și demnitatea persoanelor vârstnice, menținerea sau ameliorarea capacităților fizice și intelectuale ale persoanelor vârstnice, participarea acestora la viața socială, păstrarea legăturilor interumane, inclusiv cu familiile persoanelor vârstnice, supravegherea și îngrijirea medicală necesară precum și prevenirea și tratarea consecințelor legate de procesul de îmbătrânire.

Serviciile oferite beneficiarilor Căminului pentru persoane vârstnice Sebeș erau:

- 1) servicii sociale-cazare și asigurarea a 3 mese zilnic, ajutor pentru menaj, consiliere socială și psihologică, prevenirea marginalizării sociale și reintegrarea socială în raport cu capacitatea psiho-afectivă;
- 2) servicii socio-medicale-ajutor pentru menținerea sau readaptarea capacităților fizice sau intelectuale, sprijin în realizarea igienei corporale și alimentației;
- 3) servicii medicale-consultații și tratamente la cabinetul medical, îndrumarea în instituții medicale de profil când este cazul sau la patul persoanei dacă aceasta este imobilizată, servicii de îngrijire, asigurarea medicamentelor.

Accesul în Căminul pentru persoane vârstnice Sebeș se realiza pe baza următoarelor criterii de eligibilitate formulate în Regulamentul de ordine interioară al Căminului, anexă a Hotărârii Consiliului Local Sebeș nr. 237/2013:

- 1) au domiciliul stabil în Sebeș sau în zona Sebeșului;
- 2) este o persoană care a împlinit vârsta de pensionare stabilită de lege;
- 3) există locuri disponibile în Cămin care respectă identitatea, integritatea, demnitatea și nevoile de îngrijire ale persoanei vârstnice, cu excepția situațiilor urgente;
- 4) nu are familie sau nu se află în întreținerea unei sau unor persoane obligate la aceasta;

- 5) nu are locuință și nici posibilitatea de a-și asigura condițiile de locuit pe baza resurselor proprii;
- 6) nu realizează venituri proprii sau acestea nu sunt suficiente pentru asigurarea îngrijirii necesare;
- 7) nu se poate gospodări singură sau necesită îngrijire specializată care poate fi asigurată de personalul căminului;
- 8) se află în imposibilitatea de a-și asigura nevoile socio-medicale, datorită bolii sau stării fizice sau psihice.

În același regulament este stabilit accesul în Cămin în baza următoarelor criterii de prioritate:

- 1) necesită îngrijire medicală permanentă deosebită, care nu poate fi asigurată la domiciliu și poate fi asigurată în cămin;
- 2) nu se poate gospodări singură;
- 3) este lipsită de susținători legali sau aceștia nu pot să își îndeplinească obligațiile datorită stării de sănătate sau situației economice și a sarcinilor familiale;
- 4) nu are locuință și nu realizează venituri proprii.

Persoanele vârstnice care au venituri și sunt îngrijite în cămin datorează contribuția lunară de întreținere în quantum de până la 60% din valoarea veniturilor personale lunare fără să depășească costul lunar de întreținere aprobat pentru serviciile furnizate în cămin prin Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Sebeș.

Dacă persoana vârstnică nu are venit suficient pentru acoperirea costului mediu lunar de întreținere se va plăti de către susținătorii legali ai persoanelor vârstnice îngrijite în cămin care pot fi, în această ordine: soțul (soția), copiii sau părinții acesteia.

La momentul vizitei erau găzduiți în Cămin 35 de beneficiari dintre care 19 femei și 16 bărbați cu vârste cuprinse între 62 și 92 de ani. Unul dintre beneficiari era suspendat disciplinar pe fondul consumului de alcool și a fost transferat temporar pe o perioadă de 3 luni la Centrul pentru persoane vârstnice "Sfântul Iosif" din localitatea Alba Iulia. Beneficiarii puteau primi învoire în oraș în intervalul orar 8,00- 11,00 și 15,00 -20,00, între orele 13,00- 15,00 fiind program de odihnă. De asemenea, aceștia

primesc învoire la familie, rude, prieteni la solicitarea acestora (având confirmarea persoanei la care se face învoirea).

Structura personalului angajat cuprindea 20 de persoane: personal administrativ și personal de specialitate: 1 medic, 1 psiholog, 1 asistent social, 3 infirmiere și 3 îngrijitoare. S-a constatat lipsa unui kinetoterapeut pentru prevenirea și recuperarea unor dizabilități. Programul de lucru al personalului era pe ture, respectiv de la orele 7,00 - 15,00 și de la 14,00- 22,00 (2 infirmiere și 2 îngrijitoare dimineața și 1 îngrijitor și 1 infirmier după masa). La bucătărie erau angajați 1 bucătar și 2 muncitori pentru bucătărie. Paza Căminului era asigurată de o firmă de pază 24 de ore din 24.

Cu ocazia vizitării Căminului pentru persoane vârstnice Sebeș s-au putut constata următoarele :

Căminul pentru persoane vârstnice se afla situat în localitatea Sebeș , str. Peneș Curcanul, nr.17, jud. Alba pe o suprafață de 5700 mp. Locația cuprinde curte cu parc amenajat; pavilioane pentru cazarea beneficiarilor; imobil cu bucătărie, sală de mese iar la etaj birouri administrative, birou specialiști (asistent social, psiholog și medic), bibliotecă; clădiri anexe și grădină cu pomi fructiferi.

Cazarea beneficiarilor se făcea în 13 camere dintre care 6 camere pentru femei și 7 camere pentru bărbați. Pavilionul de femei cuprindea camere cu unul, doua, trei sau patru paturi. În fiecare cameră existau paturi cu saltele, dulapuri, noptiere, masă cu scaune pentru fiecare beneficiar în parte. Condițiile igienice de locuit erau corespunzătoare, camerele erau aerisite și curate. În fiecare cameră pe perete era afișat programul de igienă personală (de 2 ori pe săptămână). Grupul sanitar pentru femei era dotat cu 3 wc, 2 cabine de duș și 4 chiuvete, condițiile igienico-sanitare fiind corespunzătoare. **Grupul sanitar nu era prevăzut cu bare de susținere pentru persoanele vârstnice.**

Pavilionul de bărbați cuprindea 7 camere cu două, trei și patru paturi. Fiecare cameră era dotată cu pat, noptieră, dulap și masă cu scaune. La etaj se aflau 2 camere cu 4 și respectiv 3 paturi. Tot aici exista o cameră de izolare cu baie de serviciu (wc, chiuvetă și duș cu bară de susținere). La această baie aveau acces beneficiarii de la

etaj. Tot la acest nivel se află o terasă închisă pe care beneficiarii o foloseau la diverse activități de timpul liber. La parter se aflau 5 camere (3 camere cu 2 paturi, 1 cameră cu 3 paturi și o cameră cu 4 paturi). Camerele spațioase și curate erau dotate cu paturi cu saltele, dulapuri și noptiere pentru fiecare beneficiar în parte. O cameră cu 2 paturi avea grup sanitar propriu iar celelalte 4 camere beneficiau de 2 grupuri sanitare, dintre care un grup sanitar dotat cu 1 wc și 1 duș, fără chiuvetă și un grup sanitar cu 2 wc, 2 dușuri și o chiuvetă (intrarea în acest grup sanitar se făcea din curte). **Grupurile sanitare de la parter nu erau prevăzute cu bare de susținere pentru persoanele vârstnice.**

Ferestrele aveau geam termopan în toate camerele Căminului, iar iluminatul artificial era realizat cu corpuri de iluminat în mod corespunzător.

Beneficiarii cu care s-a discutat în cadrul vizitei efectuate s-au declarat mulțumiți de condițiile de cazare, de personalul căminului, de asistența medicală și de meniul zilnic.

Într-o clădire anexă a imobilului se afla o beneficiară care prezenta adesea tulburări de comportament și care era găzduită într-o cameră **care la momentul vizitei era în dezordine, iar condițiile de locuit nu erau corespunzătoare.** Doamna director ne-a declarat faptul că aceasta refuză să i se facă curat în cameră de către personalul de îngrijire. Beneficiara era trecută în evidență cu boli psihice dar refuza categoric orice tratament, creând situații conflictuale în cadrul Căminului. **Conform opiniei d-lui doctor, membru al echipei de vizită, această persoană ar trebui transferată într-o unitate specifică patologiei medicale existentă în fișa acesteia.**

Clădirile anexe imobilului cuprindeau spălătoria, o cameră pentru uscat haine, cameră de lenjerie, capelă, o cameră cu dulapuri personalizate pentru fiecare beneficiar în parte dar și alte anexe: garaj, atelier mecanic, diverse magazii pentru utilaje, magazia de alimente dotată corespunzător și magazia de echipament.

Într-un alt imobil situat în aceeași incintă a Căminului funcționa la parter bucătăria. Hrana se prepara într-o bucătărie curată și bine întreținută situată la parter,

echipată cu utilaje corespunzătoare (aragaz, plite, cuptoare, frigidere, hote din inox și în stare bună, două chiuvete mari), flux tehnologic corespunzător normelor de igienă și siguranța alimentelor. Pardoseala din gresie și faianță de pe pereți făcea posibilă menținerea stării de curățenie corespunzătoare. Bucătăria avea separat o magazie prevăzută cu frigidere pentru păstrarea cărnii, a legumelor și fructelor. Mâncarea era preparată de personal calificat 1 bucătar și 2 muncitori bucătărie.

Masa se servea într-o sală de mese situată la parter, având în dotare mese, scaune și veselă suficientă și corespunzătoare. Sala de mese era dotată și cu un televizor. Bucătăria dispunea de circuite funcționale, conform standardelor: curățenie, afișe aflate la vedere pentru destinația fiecărui blat în parte. Alocația zilnică de hrană pentru fiecare beneficiar este de 16,6 lei/zi. Alimentația potrivit constatărilor d-lui doctor era corespunzătoare vârstei și patologiei diverse pe care o prezentau persoanele în vârstă. În sala de mese era afișat meniul din cursul zilei. La etaj se aflau două birouri administrative, un birou al asistentului social și al psihologului, precum și o bibliotecă dotată cu cărți, masă, scaune, fotolii, TV și o sală pentru abilități manuale.

Din punct de vedere medical, conform constatărilor medicului, membru al echipei de vizită, beneficiarii aflați în momentul vizitei în centru aveau o patologie diversă, specifică vârstei.

Serviciile medicale din cadrul instituției erau asigurate de medicul de medicină generală al Căminului, fără a avea contract de furnizare de servicii cu Casa de asigurări de sănătate Alba. Persoanelor din cămin li se asigurau serviciile medicale prin medici de familie în relație contractuală cu CAS Alba, iar medicul unității asigura consultațiile, cazurile acute și administrarea medicamentelor prescrise (medicamente aflate în organizatorul de medicamente pentru fiecare persoană instituționalizată). Medicul trimitea la medicul de familie lista cu necesarul de medicamente necesare conform diagnosticului pentru luna următoare (dacă nu interveneau modificări în starea acestora de sănătate). Rețetele erau retrimise medicului de unitate care asigură intrarea medicamentelor prescrise de la farmacie. Consultațiile în cabinet erau asigurate în cadrul programului de la orele 8 la 15. În caz de urgență beneficiarii erau transportați prin serviciul 112 la Serviciul Unitatea de Primiri Urgențe iar în cazuri de

investigații sau internări medicale erau transportați la Ambulatoriul de specialitate al Spitalului însoțiți de un angajat al Căminului.

În cabinet se lucra cu registrul de consultații și fișe individuale. Deoarece programul cabinetului era doar până la ora 15, medicația era distribuită de către trei infirmiere. **Nu exista asistent medical la momentul vizitei** (au fost doi asistenți medicali care s-au pensionat între timp), **fiind necesară angajarea unui asistent medical**. Cabinetul era dotat cu materiale de prim ajutor, se asigura măsurarea tensiunii arteriale, puls și glicemie în cadrul cabinetului.

Din constatările d-nei asistent social, membru al echipei de vizită, a rezultat faptul că fiecare beneficiar avea întocmite două dosare. Într-un dosar erau actele originale ale fiecărei persoane găzduite iar celălalt dosar cuprindea rapoarte de evaluare și planuri de intervenție elaborate de persoanele competente. Din discuțiile avute a rezultat faptul că beneficiarii erau implicați în activități de socializare și petrecere a timpului liber atât în cadrul centrului cât și în afara acestuia prin organizarea de excursii, participarea la ședințe de consiliere individuală și de grup, activități de abilități manuale, activități de autogospodărire. Menținerea legăturilor cu familia se făcea în funcție de fiecare caz în parte, astfel erau beneficiari care mențineau legătura săptămânal cu membrii familiei, beneficiari care primeau vizite trimestriale sau anuale de la membrii familiei sau beneficiari care nu mai aveau aparținători și care nu erau vizitați. **Nu exista kinetoterapeut angajat în cadrul Căminului pentru activități specifice.**

Apa rece și energia electrică erau distribuite fără întrerupere în sistem centralizat iar energia termică și apa caldă se asigurau prin centrala proprie.

Căminul beneficia de curte pentru recreere și petrecerea timpului liber, dotat cu bănci și mese și exista o grădină de pomi fructiferi.

Față de cele expuse, în temeiul art. 29¹¹ alin. (1) din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului:

RECOMANDĂ
conducerii Căminului pentru persoane vârstnice Sebeș
să întreprindă măsurile legale care se impun pentru:

1. angajarea de asistenți medicali și a unui kinetoterapeut pentru recuperarea persoanelor vârstnice aflate în Cămin;
2. dotarea tuturor băilor Căminului cu bare pentru susținere;
3. efectuarea demersurilor legale în vederea transferării persoanei cu tulburări de natură psihică într-o unitate specializată patologiei persoanei;
4. menținerea unei igiene corespunzătoare în toate camerele, chiar și în camerele în care beneficiarii refuză îndeplinirea acestui serviciu.

Alba Iulia, 18 ianuarie 2016